

X. Drama

Jako ukázkou dramatu jsem vybrala text, který sice nepatří mezi ty nejznámější a pro tento žánr nejdůležitější, avšak umožňuje se v poměrně krátkých a jednoduchých pasážích seznámit se zajímavým dílem a příběhem. (H)rosvitha z Gandersheimu (Hrosvitha Gandershemensis, kolem 935–975) strávila celý život v klášteře v Gandersheimu, aniž by složila řeholní slib. Byla básnířkou a je známá hlavně díky několika svým dramatům určeným k předčítání, v nichž se snažila napodobit Terentia.⁴⁹ Ukázka pochází ze skladby *Sapientia*, nazvané podle hlavní hrdinky a pojednávající o jejím mučednictví a mučednictví jejích dcer.

49 VIDMANOVÁ, A. (H)rosvitha Gandershemensis. In SLS, s. 303.

Hrosvitha z Gandersheimu – *Sapientia*

Rádce Antiochus varuje císaře Adriana před Sapientii a jejími dcerami

ADRIANVS. Numquid tantillarum aduentus muliercularum aliquid rei publicae adducere poterit detrimentum?

ANTIOCHVS. Permagnum.

ADRIANVS. Quod?

ANTIOCHVS. Pacis defectum.

ADRIANVS. Quo pacto?

ANTIOCHVS. Et quod maius potest rumpere ciuilis concordiam pacis, quam dissonantia obseruationis?

ADRIANVS. Nihil grauius, nihil deterius; quod testatur orbis Romanus, qui undiquesecus christianae caedis sorde est infectus.

ANTIOCHVS. Hoc igitur femina, cuius mentionem facio, hortatur nostrates, auitos ritus deserere et christianae religioni se dedere.

ADRIANVS. Num praeualet hortamentum?

ANTIOCHVS. Nimium; nam nostrae coniuges fastidiendo nos contempnunt adeo, ut dedignantur nobiscum comedere, quanto minus dormire.

ADRIANVS. Fateor, periculum.

ANTIOCHVS. Decet tui personam praecauere.

ADRIANVS. Consequens. Aduocetur et in nostri praesentia, an uelit cedere, discutiatur (...)

(HROSVITHA GANDERSHEMENSIS. *Sapientia*. In HROTSVITA. *Dramata*. Ed. M. Gouillet, která vychází ze Streckerovy a Winterfeldovy edice. Paris: Les belles lettres, 1999, cap. 1, s. 238. ISBN 2-251-33638-9.)

Slovní zásoba

tantillus = tantulus, a, um – maličký

observatio, onis, f. – náboženství, pravidlo

nostrates, ium, m. – obyvatelé naší země

fastidio, ire, iui (ii), itum – pohrdat

Dcera Fides se odmítá vzdát křesťanské víry

ADRIANVS. Fides, intuere uenerabilem magnae Dianae imaginem et fer sacrae deae libamina, quo possis uti eius gratia.

FIDES. O stultum imperatoris praeceptum, omni contemptu dignum!

ADRIANVS. Quid murmuras subsannando? Quem irrides fronte rugosa?

FIDES. Tui stultitiam irrideo, tui insipientiam subsanno.

ADRIANVS. Mei?

FIDES. Tui.

ANTIOCHVS. Imperatoris?

FIDES. Ipsius.

ANTIOCHVS. O nefas!

FIDES. Quid enim stultius, quid insipientius uideri potest, quam quod hortatur nos, contempto creatore uniuersitatis, uenerationem inferre metallis?

ANTIOCHVS. Fides, insanis.

FIDES. Antioche, mentiris.

ANTIOCHVS. Nonne haec summa insania et magna est dementia, ut rerum principem dixisti insipientem?

FIDES. Dixi et dico, dicamque, quamdiu uiuero.

ANTIOCHVS. Breue tempus uiuere et cito debes consumi morte.

FIDES. Hoc opto, ut moriar in Christo (...)

(HROSVITHA GANDERSHEMENSIS. Sapiencia. In HROTSVITA. *Dramata*. Ed. M. Goulet, která vychází ze Streckerovy a Winterfeldovy edice. Paris: Les belles lettres, 1999, cap. 5, s. 254–256. ISBN 2-251-33638-9.)

Slovní zásoba

libamen, minis, n. – oběť

rugosus, a, um – svráštělý

subsanno, are, avi, atum – pošklebovat se